

Hallo,

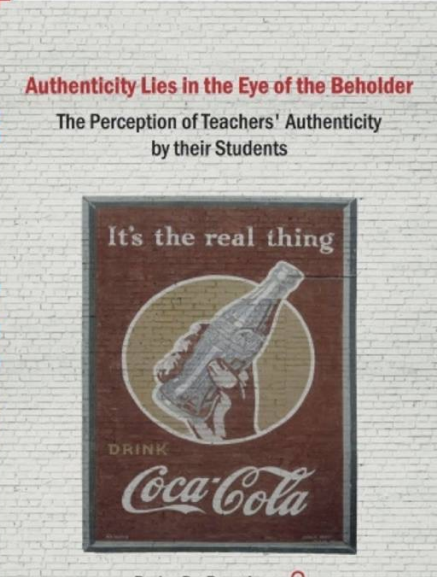
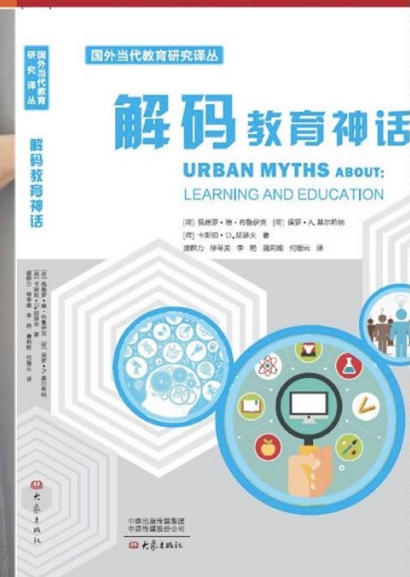
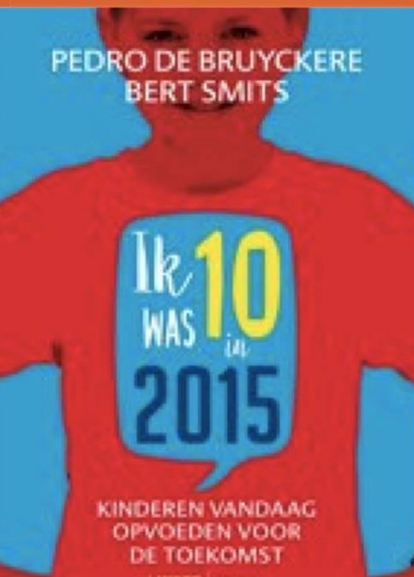
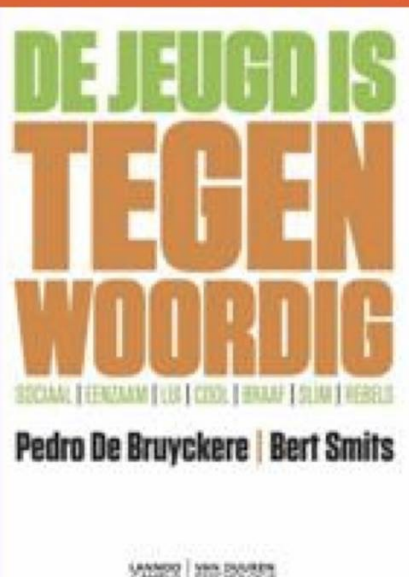
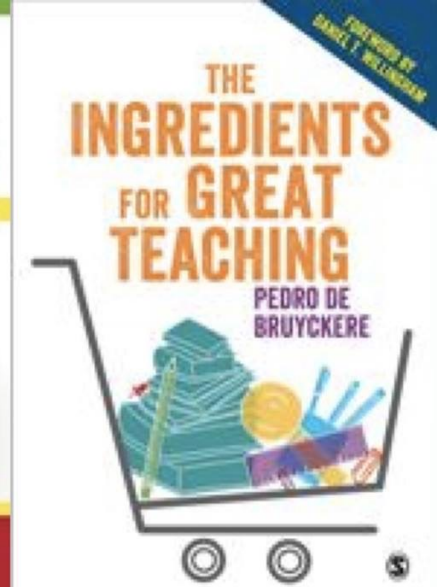
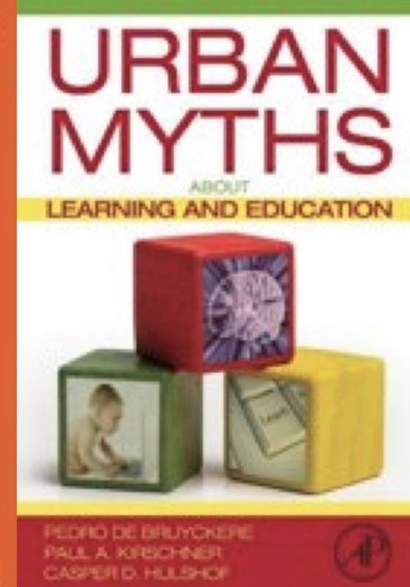
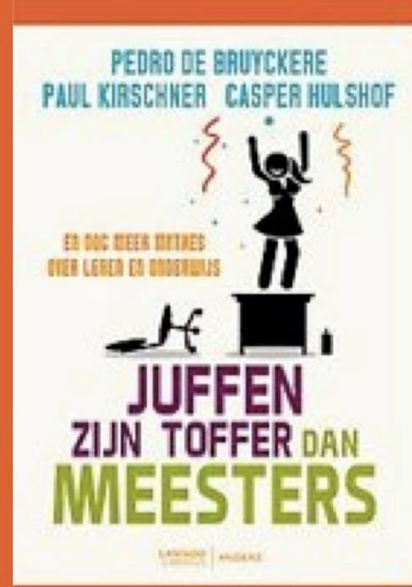
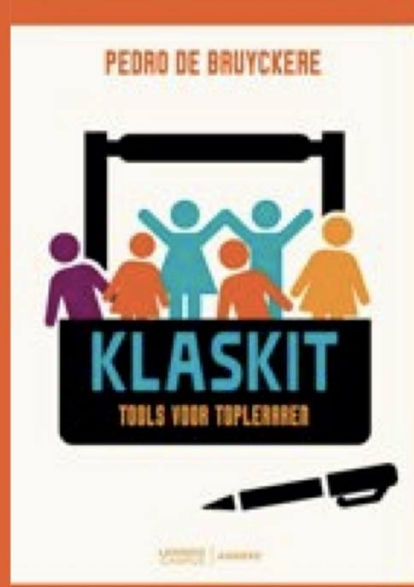
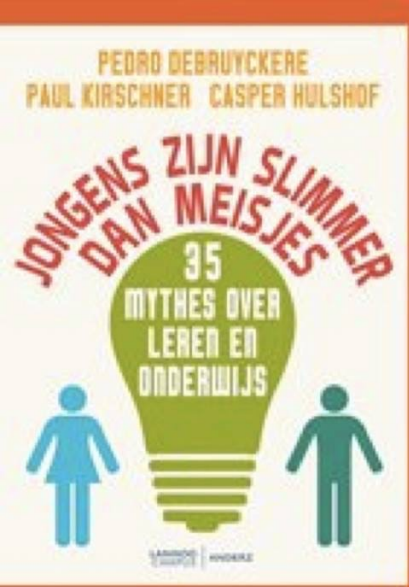
Mijn naam is Pedro De Bruyckere,

Ik tweet: @thebandb

Ik blog: xyofeinstein.be

Ik schrijf:

Wat voorafging...

Meest recent:

PEDRO DE BRUYCKERE

MET DE
KINDEREN
ALLES
GOED

OPGROEIEN IN TIJDEN
VAN CRISES

Lannoo
Campus

Een **onmogelijke** lezing...

Waarom onmogelijk?
Hoe meten (of toch niet)?
Wat eventueel te doen?

Waarom **onmogelijk**?

Hoe meten (of toch niet)?

Wat eventueel te doen?

Er komt een **scan**.

Er komt een **menu**.

Ik heb die **niet**.

Maar...

Waarom onmogelijk?
Hoe **meten** (of toch niet)?
Wat eventueel te doen?

Je zal niet alles kunnen doen, dus je **moet kiezen**.

Welbevinden
Motivatie
Leervertraging
Vooroplopen

...

Welbevinden

Motivatie

Leervertraging

Vooroplopen

...

Welbevinden

Motivatie

Leervertraging

Vooroplopen

...

Welbevinden
Motivatie
Leervertraging
Vooroplopen
...

Welbevinden
Motivatie
Leervertraging
Vooroplopen

...

Bij alles -> enorme verschillen

Verschillen qua leeftijd

Verschillen tussen **scholen**

Verschillen binnen **scholen**

Verschillen binnen **klassen**

Op welk niveau ga je dan **ingrijpen**?

Naargelang het **onderwerp** en het **niveau**:
welke instrumenten?

Gestandaardiseerde testen,
Observatieschalen,
Andere **objectieve** gegevens
(bvb meldingen mishandeling)

...

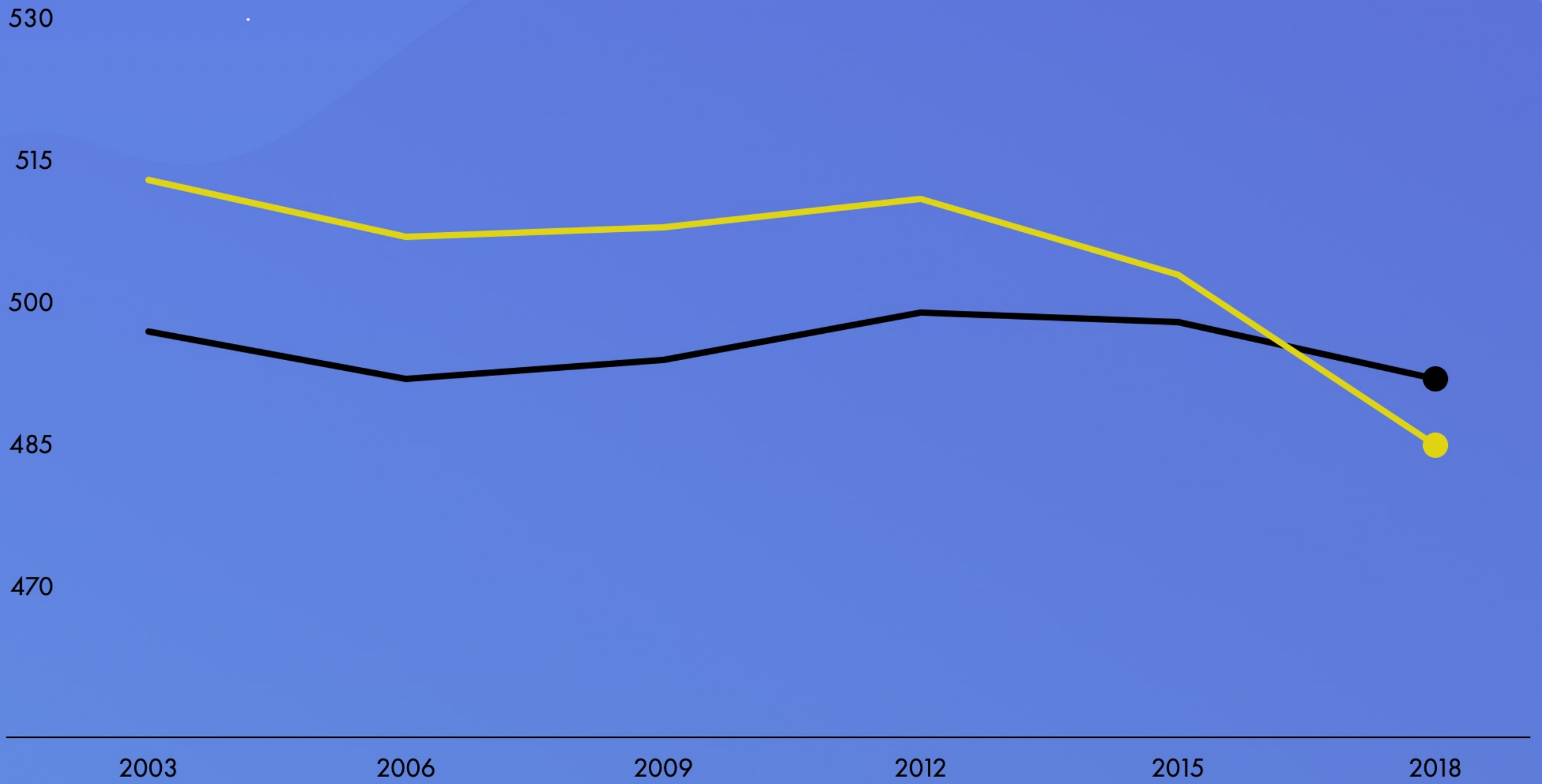
Maar, is meten hier wel altijd **weten**?

Extra uitdagingen:

Wat is de nulmeting waarmee je vergelijkt?

Is die nulmeting wel **genoeg**?

Neem de **evolutie** van **begrijpend** lezen:

Gemiddelde

● Nederland

● EU15

— Nederlandse meisjes

● Nederlandse jongens

Zowel minder slechter als gelijk
kan dan nog steeds goed nieuws zijn.

Maar... doet dit er wel toe?

We willen toch altijd **beter**?

Waarom onmogelijk?
Hoe meten (of toch niet)?
Wat eventueel te doen?

De recepten lijken overal **dezelfde**.

Learning in the Time of COVID-19

JAN 21 2021

The Importance of Getting Tutoring Right

Author [Adam K. Edgerton](#)

This post is part of LPI's [Learning in the Time of COVID-19](#) blog series, which explores evidence-based and

RELATED TOPICS

Subscribe

Latest Issues

SCIENTIFIC
AMERICAN®

Cart 0

Sign In | Newsletters

CORONAVIRUS

THE SCIENCES

MIND

HEALTH

TECH

SUSTAINABILITY

VIDEO

PODCASTS

OPINION

PUBLICATIONS Q

Read Our Latest Issue

Read Now

BEHAVIOR & SOCIETY

Scale Up Tutoring to Combat COVID Learning Loss for Disadvantaged Students

Studies show impressive gains after even online tutoring

National Tutoring Programme

Supporting schools to address the impact of Covid-19 closures on pupils' learning.

Published 18th June, 2020

 Last updated 24th August 2020

 National Tutoring Programme

Verder:

focus op kernvakken,
zomerscholen,
inzetten op digitalisering,
meer handen op school,
discussies over verkorten vakanties,
verlengen schooldagen,

...

Ook: onderwijs kan het niet alleen
(samenwerkingen)

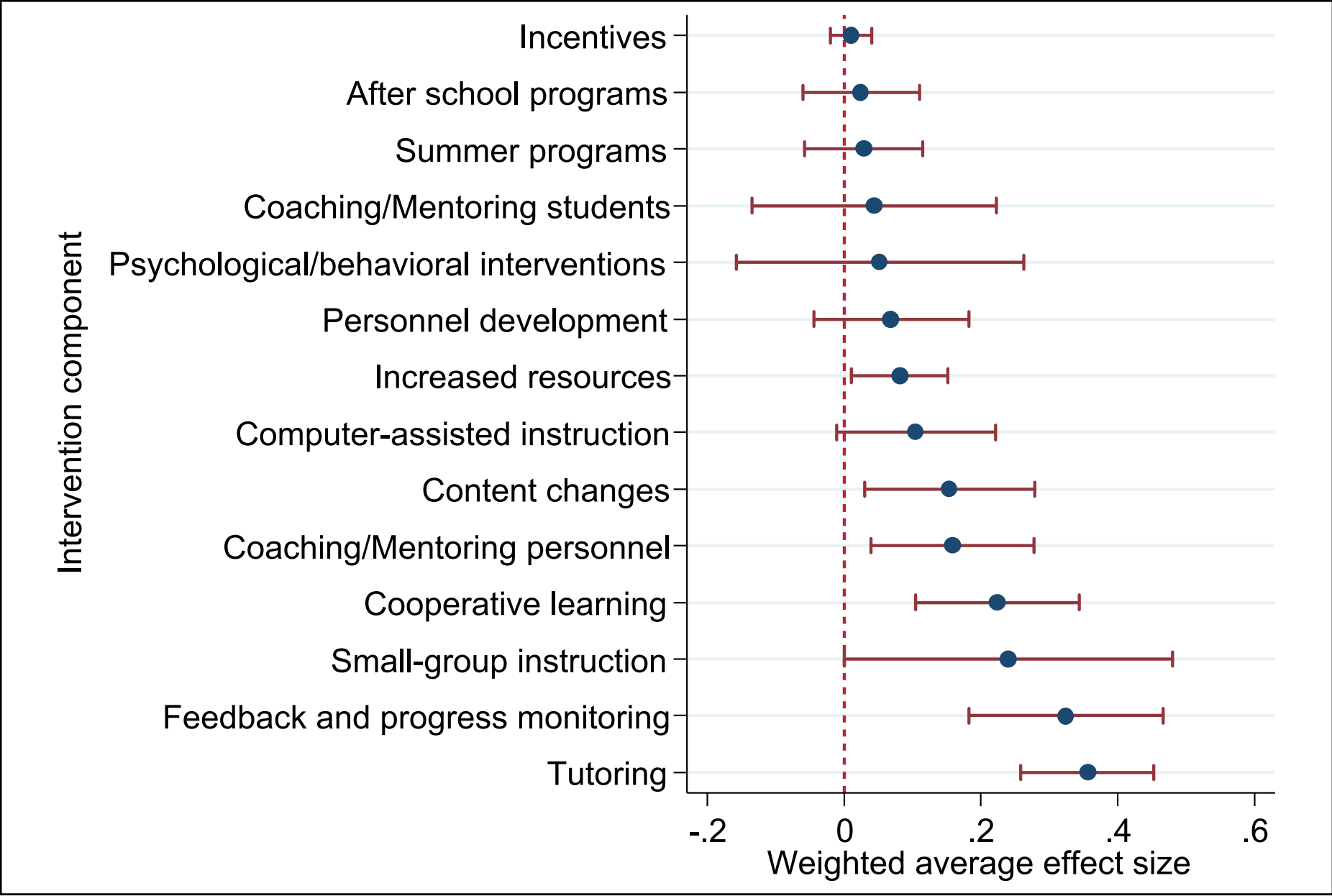
Denk ook: professionalisering als compensatie voor gemiste praktijkervaring.

Denk ook: oppikken van dropouts.

Maar wat **werkt**?

Om **verschillen** weg te werken?

Lineaire maatregelen maken vaak verschillen groter.

Binnen alle opties haken en ogen

Wat maakt een zomerschool effectief?

Er bestaat heel wat internationaal onderzoek naar de kenmerken van effectieve zomerscholen. Gebaseerd op 10 reviewstudies² onderscheiden we de volgende kenmerken.

Een effectieve zomerschool:

- werkt doelgericht;
- biedt effectief en kwaliteitsvol onderwijs, aangepast aan de behoeften van de leerlingen;
- zet bekwame leraren in;
- monitort de vooruitgang van de leerlingen en geeft passende feedback;
- streeft naar een hoge aanwezigheidsgraad van de leerlingen.

INSPIRATIEGIDS ZOMERSCHOLEN

Van idee tot realisatie

Misschien is het echt zo **eenvoudig**?

'Het belangrijkste wat een leerkracht kan doen, is goed lesgeven'

INTERVIEW TIM SURMA De coronapandemie maakte een röntgenfoto van ons onderwijs, stelt onderwijsexpert Tim Surma vast. De situatie is ernstig, maar er zijn remedies. 'Ons onderwijs moet wat meer lef tonen.'

We willen vanzelfsprekendheden benoemen zoals herhaling, demonstratie en toetsing.

'Hoeveel uur yoga en mindfulness krijgen de kinderen op school? Het was de eerste vraag van een ouder tijdens een interview. 'Er zijn veel gerichte interventies mogelijk. Een zomerschool is een ander voorbeeld. Daar kan een stevige duw gegeven worden, al is het geen wondermiddel. In het algemeen zou ik zeggen: doe niet zo-zo maar iets. Breng je noden in kaart, onderbouw je visie. Een voorbeeld van een interventie met weinig impact is om alle middelen te investeren in het verkleinen van de klasgroottes. Als je op het einde van de rit gemiddeld geen 24 maar 22 leerlingen in een klas hebt, kies je beter iets anders.'

'Het is onbenullig, maar wel symptomatisch van hoe de samenleving naar onderwijs kijkt,' zegt Surma. 'We moeten dringend beseffen hoe belangrijk cognitieve basisvaardigheden zijn. Het is een illusie te denken dat een kind getuktak zal zijn als het niet behoorlijk kan lezen of rekenen.' Surma benadrukt dat er veel evidentie is dat stevige cognitieve competenties leiden tot betere jobs, een betere gezondheid, een hoger salaris 'en ga zo maar door'. Als je dan weet dat de tijd die onze kinderen spenderen aan lezen in het lager bij de laagste van Europa is, vind ik dat problematisch. Je moet een idioot zijn om niet in te zien dat je daarop moet inzetten.'

Best evidence

Surma is onderwijswetenschapper en onderzoeksmanager bij het Expertisecentrum voor Effectief Leren van de Thomas More hogeschool. Na 18 jaar als leerkracht wist Surma wilde hij het weten: wat werkt er nu eigenlijk en wat niet? *Best evidence* is sindsdien zijn uitgangspunt. Hij focust zich op de geaccumuleerde kennis over onderwijs en verkondigt waarover niet meer gediscussieerd moet worden. Hij moeit zich dus niet meer met hypes.

Zijn aanpak inspireert. Het centrum van Thomas More bereikte in anderhalf jaar meer dan 10.000 leerkrachten, de aanvragen voor lezingen zijn niet bij te houden. Als *Oeso*-topman Dirk Van Damme die onderwijsplan in Vlaanderen is, is Surma een van de kardinalen die genoemd worden om hem op te volgen. Dat de expert, die ook in de commissie Beter Onderwijs zetel, vrijdag samen met Van Damme te gast was in het Vlaams Parlement om te praten over leerachterstand, is geen toeval.

Van Damme is duidelijk: 'Schort de inspectie twee jaar op. Stel hervormingen uit.' De coronacrisis heeft een röntgenfoto van ons onderwijs gemaakt. De patiënt voelde al jaren dat er aan alles rammelede, covid-19 maakte duidelijk hoe ernstig de situatie is. Als we willen herstellen, is daar ademruimte voor nodig.'

Hoe ziet u dat herstel?

'Ik wil een ongebreidelde onderwijskundig optimisme uitstralen. Er is een achterstand, maar er zijn ook interventies mogelijk waarvan je weet: als je ze goed toepast, boek je vier maanden vooruitgang op een jaar. We willen focussen op wat scholen kan helpen om de leerovertraging goed te maken.'

U spreekt over leerovertraging. Is leerachterstand te negatief?

'Het legt een duidelijk frame over dit verhaal. Uit Nederlands onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat een op de tien leerlingen meer geleerd heeft tijdens de eerste golf dan anders. Die groep is er ook.'

'Bovendien maakt de achterstand deel uit van een groter verhaal in Vlaanderen. We hebben een tien- of twintigjarige virus in ons onderwijs dat langzaam aan de kwaliteit knabbelt. Nu doet een tienjarige kind er zes maanden langer over om dezelfde vragen over begrijpend lezen te beantwoorden dan een leeftijdsgenoot tien jaar geleden. Dat we het ooit sneller gekund hebben, toont aan dat het kan. Alleen moet ons onderwijs een beetje meer lef tonen.'

Hoe kan je als school lef tonen?

'Een kind is zwaar gezakt voor wiskunde en de school krijgt het niet recht. Wat doet een vermogende ouder dan? Uren bijles kopen. Niet iedereen kan zich dat permitteren. Tot vandaag is dat een private markt.'

Mijn boodschap is: directeurs, zet structuur in op ingebelde bijles. Lesuren bijkopen voor zo'n bijles is een uitstekend idee.' ment dat Tim Surma volgde, in de zoektocht naar een school voor z'n tweejarige dochter. Tot zijn grote opluchting antwoordde de directeur 'dat ze kinderen vooral goed willen leren schrijven, lezen en rekenen en hen voorbereiden op het middelbaar'.

'Het is onbenullig, maar wel symptomatisch van hoe de samenleving naar onderwijs kijkt,' zegt Surma. 'We moeten dringend beseffen hoe belangrijk cognitieve basisvaardigheden zijn. Het is een illusie te denken dat een kind getuktak zal zijn als het niet behoorlijk kan lezen of rekenen.'

'Het is een illusie te denken dat een kind gelukkig zal zijn als het niet behoorlijk kan lezen of rekenen.'

Wat met leerkrachten?

'Het belangrijkste wat leerkrachten kunnen doen, is goed lesgeven. Het is *obvious*, maar het blijft de grootste determinant. Ze moeten dat koppelen aan het maximaliseren van de leertijd. Als je als leraar de klas niet in de hand hebt, verlies je elke les vier à vijf minuten door een gebrek aan routine. De leerlingen zijn rumoerig, ze lopen rond. Vermengvuldig die vijf minuten voor een microcrisis en je komt al snel aan twee of drie verloren lesweken op jaarbasis. Dat is de tijd van een zomerschool die je kunt winnen door goed les te geven.'

Gebruiken leraren een goede didactiek?

'De Vlaamse leraar heeft historisch gezien een uitstekende didactische reputatie, maar bepaalde minder effectieve aanpakken zijn ons onderwijs hinningsgesloepen. Massaal investeren in kwaliteitsvolle opleidingen en bijscholingen, lijkt me een sterke optie. Vlaamse directeurs moeten vaak lang zoeken om één iemand te vinden voor een pedagogische studiedag. Bovendien voldoet professionalisering bij leerkrach-

ten aan dezelfde wetten als bij iedereen die wil bijleren: als er bijvoorbeeld geen moment van herhaling is, hukt het niet. Je zet iemand op de balne, die in het beste geval inspireert, maar de kans dat er echt iets gebeurt, is klein.'

'Vandaag hebben scholen in Vlaanderen ongeveer 90 euro per leerkracht in het secundaire, 60 euro in het basisonderwijs voor bijscholing. In Engeland is dat 300 pond per leraar, in Nederland 700 euro. Dat moet genormaliseerd worden, wil je de toets met het buitenland doorstaan.'

'Ook de kwaliteit van de bijscholingen moet omhoog, want soms worden ideeën gepromoot die niet per definitie leiden tot beter leren. Ik denk aan zelfontdekkend leren, dat destijds werd gepromoot onder het mom van zelfstandig leren. Ik heb dat ultierraad getest. Je werkt een bundel uit, en geeft leerlingen tien uur de tijd om die zelfstandig onder de knie te krijgen. Ondertussen loop ik rond om vragen te beantwoorden. Als je de beschikbare tijd deelt door het aantal leerlingen, weet je hoeveel aandacht iemand krijgt. Een paar minuten per les, maximaal. Vergelijk dat met een leerkracht die in interactie gaat met de groep. Dan krijgen twintig leerling elk twintig minuten aandacht. Ideeën als zelfontdekking zijn helaas in ons onderwijs gesloepen. Je moet je als leerkracht bijna excuseren als je nog frontaal les durft te geven aan een groep. Onterecht.'

We moeten back to basics?

'Een voorbeeld: sinds 1885 weten we dat het menselijke brein beter kan onthouden als informatie op geregelde tijdstippen terugkeert. Dat klinkt vanzelfsprekend, maar is het niet. Als je aan leerkrachten vraagt wat de fundamentele processen zijn om goed les te geven, volgt er vaak een waslijst. Maar herhaling en toetsing ontbreken soms. We willen in ons centrum vanzelfsprekendheden benoemen zoals herhaling, demonstratie en toetsing. We spreken wel steeds met de nuance dat er in het onderwijs geen *golden bullet* is. Je kan niet zeggen: wat ik op maandagochtend doe zal op vrijdagmiddag hetzelfde effect hebben. Maar we pleiten voor de nadruk op de haalbare, effectieve basisdidactische principes.'

Je sprak over een twintigjarige virus. Waar zijn we besmet geraakt?

'Ik gebruik graag de metafoor van de tandpasta. Toen wij wereldtop waren in de jaren

80, smaakte de tandpasta van ons onderwijs een beetje vies. Dat slechte smaakte werd misschien veroorzaakt door te weinig aandacht voor persoonlijkheidsvorming en welbevinden. Ik snap dat men iets wilde veranderen, maar men heeft de tandpasta weggegooid en vervangen door een heel zoete. Wat blijkt? Na een tijdje brokkelde die tanden af.'

'In het tijdschrift *Klasse* stonden - na de invoering van de eindtermen - heel wat publicaties waarin al dan niet letterlijk staat dat kennis niet meer het belangrijkste is. Ondanks het feit dat ze dat destijds goed bedoelden, is dat geen goede keuze gebleken. Als je continu de boodschap krijgt dat leren niet belangrijk is, gaat dat ook minder gebeuren. Het is die mindset die maakt dat we vergeten zijn dat er in die vieze tandpasta wel fluor zat die werkte.'

Lieven Boeve, topman van het Katholiek Onderwijs, zei over de dalende kwaliteit in Humo dat hij al met veel onderzoekers gesproken heeft, maar 'dat ze het ook niet weten'. Klopt dat?

'Hij mag altijd eens naar hier komen. Je kunt inderdaad niet één oorzaak vinden, maar als je de dingen die wij voorstellen omdraait, kom je dicht in de buurt. Te weinig professionalisering, niet altijd de effectiefste didactische methode, te veel focus op de minimumdoelen, een zwak evaluatiebeeld, de verminderde focus op basisvaardigheden. Als je die elementen optelt, kom je snel tot een totaalpakket.'

Even terug naar de coronacrisis. Uit onderzoek van Kistof De Witte (KU Leuven) bleek dat leerlingen meer dan een halfjaar leerachterstand hadden. Raakt die oort weggewerkt?

'Het Katholiek Onderwijs, het GO!, de OVSG: ze onderzochten allemaal leerachterstand. Vermoedelijk is er leerovertraging. Alleen hebben we vandaag geen goede meetsystemen. We doen bij de evaluatie vooral een beroep op de inschatting van de leerkrachten. Dat is zeker zinvol, maar in deze crisis zou het handig zijn mochten we meer weten. Er kan dus weinig zinnigs over gezegd worden. Onze minister heeft bijvoorbeeld hard gestreden om de scholen open te houden. Dat was niet zo in Nederland en Engeland. Je zou dus verwachten dat wij er op vooruit gegaan zijn. Nu, dat gaan we nooit exact te weten komen.'

U heeft al heel wat werven opgenomen.

'Ideeën als zelfontdekking zijn helaas in ons onderwijs gesloepen. Je moet je als leerkracht bijna excuseren als je nog frontaal les durft te geven. Onterecht'

Veruit de grootste investering is er voor de digisprong - zo'n 375 miljoen euro. Een verstandige beslissing?

'Het is goed dat die investering er komt. Ik denk niet dat er iemand ontvreden mee is. Maar technologie is een tool en geen doel. Als het toegericht onderwijs wordt, zal het kerkhof van IT-mislukkingen snel vol liggen. Kijk naar het debacle van de iPads in LA. Alle leerlingen en leerkrachten kregen een toestel. Na anderhalf jaar bleek dat experiment faliekant mislukte. Men was er niet klaar voor.'

Ieder kind een laptop, is dat niet wat onze overheid gaat doen?

'Als ze dienen om het leren te ondersteunen, kan dat goed werken. Scholen moeten vooral goed nadenken. Wat gaan ze ermee doen? Voor welke vakken? Mijn raad: bouw eerst een visie, en kies dan. Wie te wild springt, zal snel verdrinken.'

'Ik hoor bovendien dat een aantal scholen beslist om alle boeken af te schaffen en te vervangen door digitale methodes. Dat vind ik een interessant, maar heel riskant experiment.'

'Scholen hebben het recht om dat te proberen, maar ik ben nu niet overtuigd om *paperless* te gaan. Een vaccin doorloopt ook meerdere testfasen. Ik wil eerst weten wat dat doet met leerlingen, met hun schermtijd, motorische vaardigheden en hun leren. We weten dat mensen beter lezen op papier dan op een scherm. Ik vind die stap een serieuze gok en hoop dat die scholen zich sterk laten monitoren om de impact op leren in kaart te brengen.'

Door Klaas Maenhout
Foto Sebastian Steverlinx

advertentie

WIN

Wedstrijd: Maak kans op een exclusief duoticket voor 'Kinderen van de Renaissance'

Speel mee en win een van de 150 duotickets voor de expo 'Kinderen van de Renaissance' in het museum Hof van Busleyden. De eerste 50 winnaars kunnen de unieke portretten al ontdekken tijdens een exclusieve voorproefing, op woensdag 24 maart.

Speel mee in de app DS Nieuws

Hof van Busleyden

De Standaard

Extra uitdagingen:

Blijvend effect van **tijdelijk** geld?

Inzetten op **professionalisering?**

Waar gaan we het **tijdelijk personeel** vinden?

Problemen zullen er nog zijn **na het geld.**

Meer vragen dan antwoorden?

Niet noodzakelijk, **meer achtergrond** bij keuzes.

Maatwerk

Take Away

Visie -> ook voor er na

Take Away

Kiezen in...

Take Away

Kiezen in doelen

Take Away

Kiezen in prioriteiten

Take Away

Kiezen in aanpakken

Take Away

Kiezen is verliezen...
(maar niet kiezen nog meer)

Take Away

Heel, heel veel succes!